

Souboj dvou vizí. Senát chce přidat nejhůře handicapovaným, vláda má vlastní plán

vloženo: 21.9.2018, 23.55

Sněmovna otevřela debatu o příspěvcích pro handicapované. Navzdory předpokladům totiž podpořila senátní novelu, která počítá s vyšší finanční podporou pro nejhůře postižené – a to navzdory tomu, že vláda se k návrhu z horní komory staví odmítavě, protože chce vypracovat vlastní, komplexnější plán úprav.

Příspěvek na péči se v Česku vyplácí jedenáct let. Čerpat ho může každý, kdo se kvůli svému dlouhodobě špatnému zdravotnímu stavu neobejde bez cizí pomoci při zvládnání základních životních potřeb; postižení či senioři si za něj mají zajistit opatrování v nějakém zařízení či pomoc doma.

V současnosti se handicapovaní dělí do čtyř stupňů podle toho, nakolik jsou na svém okolí závislí, a od toho se odvíjí i výše státní podpory. Při určení kategorie se posuzuje jejich schopnost pohybu, komunikace, samostatného stravování a oblékání, výkon základních potřeb nebo péče o domácnost.

S žádostí o příspěvek na péči se potřební musí obrátit na krajský úřad práce, který v rámci rozhodování pošle k handicapovanému na šetření svého sociálního pracovníka a následně předá případ okresní správě sociálního zabezpečení, jež má posoudit, nakolik je člověk s handicapem závislý na svém okolí – a do které závislostní skupiny tedy patří.

Fakta

Současné měsíční příspěvky na péči děti do osmnácti let:

Lehká závislost (stupeň I): 3 300 Kč

Středně těžká závislost (stupeň II): 6 600 Kč

Těžká závislost (stupeň III): 9 900 Kč

Úplná závislost (stupeň IV): 13 200 Kč

lidé nad osmnáct let:

Lehká závislost (stupeň I): 880 Kč

Středně těžká závislost (stupeň II): 4 400 Kč

Těžká závislost (stupeň III): 8 800 Kč

Úplná závislost (stupeň IV): 13 200 Kč

Překvapení ve sněmovně

Stávající výše příspěvků platí dva roky, od srpna 2016, a na tuzemské politické scéně se momentálně střetávají dvě vize, jak příspěvek navýšit. S tou první přišla před časem horní komora. Zvýšit chce příspěvek pro osoby s nejvážnější mírou handicapu – čili ty zcela závislé na cizí pomoci. Současnou měsíční podporu 13 200 korun navrhla zvednout na 19 200 korun, aby handicapovaní nekončili v ústavech.

Kabinet k tomuto záměru zaujal negativní stanovisko, protože mu vadily odhadované náklady (1,8 miliardy korun ročně) a navíc měl s příspěvkami vlastní záměry. I přes odpor vlády ovšem prošla senátní verze v dolní komoře během pátečního jednání prvním čtením a nyní se uvažuje o možnosti, že by – po zapracování pozměňovacích návrhů – mohla nahradit paragrafy od ministerstva práce a sociálních věcí.

Ambice komplexní změny

Právě resort práce má totiž ambici prosadit vlastní vizi pomoci lidem v nouzi. Už pod úřadováním ministryně Jaroslavy Němcové z Babišovy první vlády resort senátní novelu odmítal; jednostranné navýšení čtvrtého stupně by prý znamenalo, že lidé s postižením o stupeň nižším zahltní posudkové lékaře požadavky na přehodnocení stupně závislosti, aby dosáhli na výrazně vyšší podporu.

Ministerstvo místo toho chystá vlastní, komplexní úpravu, která má přehodnotit nejen čtvrtý, ale i druhý a třetí stupeň. Ambicí resortu ještě v květnu potom bylo i to, aby klienti větší část z příspěvků používali na čerpání sociálních služeb. V současnosti totiž prý platí, že část peněz rodiny postižených používají „na sanování svých rozpočtů“.

Všechny resortní zásahy by potom podle dřívějších plánů měly být součástí komplexního návrhu změn příspěvků na péči. Ten chce zahrnout nejen navýšení příspěvků pro lidi s nejtěžším postižením, ale i upravit posudkovou službu, dávku na mobilitu a dávky v hmotné nouzi.

Poslanecké možnosti

V jaké podobě ale nakonec ke změně dojde, momentálně není jasné. Poslanci totiž s vidinou senátní předlohy už nyní předkládají vlastní vize a část z nich chce, aby se příspěvek zvýšil i u třetího stupně postižení.

Piráti mluví o zvýšení z 9 900 na 11 000 korun a víc by dali i lidovci. „Máme to (pozměňovací návrhy) nachystané ve třech variantách, tedy zvýšení o 3 tisíce, 3500 korun nebo 4000 korun,“ dodal **lidovec Vít Kaňkovský**.

Změny momentálně podporuje i ministerstvo. Podpořit chce právě ty osoby ve třetím stupni, tedy ty, které jsou v domácím prostředí a mají svého pečovatele. „Je to cesta, kterou bychom chtěli dlouhodobě jít. Aby lidé zůstali co nejdéle ve svém domácím prostředí. To je nekvalitnější a nejdůstojnější péče,“ uvedla šéfka resortu Jana Maláčová (ČSSD).